

การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดกลางตามทัศนะของผู้บริหารและครู
อำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

สุพัตรา ภาละ *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพ
การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดกลางตามทัศนะของผู้บริหารและครู อำเภอลำทะเมนชัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดกลางอำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำนวน 151คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น
ภูมิ (stratified random sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของKrejcie
and Morgan,1970(อ้างใน ภาวิดา ธาราศิริสุทธิและคณะ,2555 หน้า132) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน
108คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาด
กลาง อำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7
จำนวน 40 ข้อ 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัด ประเมินผล และเทียบ
โอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี
ทางการจัดการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันโดยใช้สถิติ t-test และ 3
กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one way ANOVA)

ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดกลางตามทัศนะของผู้บริหาร
และครู อำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7
พบว่า ผู้บริหารและครูมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
ผลการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและครูที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อสภาพการบริหารงาน
วิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน
ประสพการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่าง

คำสำคัญ

งานวิชาการ ทัศนะ ผู้บริหารและครู

.....

*สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา การปฏิรูปการเรียนรู้ถือเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษาจะมุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและในหมวด 5 มาตรา 39 กล่าวว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษาทุกระดับ ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดประเมินผลรวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนชุมชน และท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ มีผลผลิตจากการจัดกระบวนการศึกษาคือ ตัวผู้เรียน ที่ตอบโจทย์ความต้องการของทุกภาคส่วน

การบริหารงานวิชาการ จึงนับว่ามีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารโรงเรียนแต่การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนจะมีคุณภาพดีมากขึ้นเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการที่สำคัญที่สุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องให้ความสำคัญแก่งานวิชาการ ต้องเข้าใจขอบเขตการดำเนินงานและภาระหน้าที่ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเป็นอย่างดี

ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนต้องให้การสนับสนุนงานวิชาการซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของโรงเรียนการเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก โดยการทำงานร่วมกับครูกระตุ้นเตือนให้คำแนะนำ และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน เพราะงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการจัดการด้านหลักสูตรการนำหลักสูตรไปใช้ แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุดงานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษาและงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัจจุบัน ปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาที่ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้สอนอยู่นั้น คือสถานศึกษาไม่ผ่านการประเมินรอบ 3 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน

คุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ตัวบ่งชี้ผลการสอบระดับชาติไม่เป็นไปตามเกณฑ์ เช่น ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ไม่ผ่านเกณฑ์ ผู้วิจัยจึงมุ่งสนใจศึกษางานด้านวิชาการของโรงเรียนขนาดกลางเป็นขนาดเดียวกับสถานศึกษาที่ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่อยู่ เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ ให้เข้าใจบริบทของการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษาของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และนำข้อมูลและผลจากการวิจัยที่ได้มาปรับปรุงพัฒนางานด้านวิชาการเพื่อวางแผนจัดการเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินให้ผ่านตามมาตรฐานที่กำหนด

เมื่อการบริหารงานวิชาการเป็นส่วนสำคัญอันดับแรกของการจัดการศึกษา ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความต้องการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดกลาง อำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 และคาดว่า จะเกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ แก้ปัญหานักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำ ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ไม่ผ่านเกณฑ์ โดยการสังเคราะห์งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงกำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา 4 ด้าน คือ 1)การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2)การวัดประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 3)การนิเทศการศึกษา 4)การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดกลางตามทัศนะของผู้บริหารและครู อำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน

สมมุติฐาน

ผู้บริหารและครูที่มีเพศและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนต่อสภาพการ
บริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครู โรงเรียน
ขนาดกลางอำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7
จำนวน 151คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดกลาง
อำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 กำหนด
ขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie&Morgan,1970 อ้างใน
ภาวิดา ธาราศิริสุทธิและคณะ,2555, หน้า 132) ได้กลุ่มตัวอย่าง 108 คน โดยใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ
ตามขนาดโรงเรียน เทียบสัดส่วนกับจำนวนประชากรเพื่อกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละ
โรงเรียน

ตัวแปรที่ศึกษาตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน ตัวแปรตาม คือสภาพ
การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดกลางตามทัศนะของผู้บริหารและครู อำเภอลำทะเมนชัย สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้านได้แก่ ด้านการ
พัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อ
พัฒนาการศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการจัดการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) แบ่งเป็น 2 ตอน
คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ทำงาน
ลักษณะ แบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดกลางตามทัศนะ
ของผู้บริหารและครู อำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 7 ประกอบด้วย ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัด ประเมินผล
และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ
เทคโนโลยี ทางการจัดการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล เริ่มจากการขอหนังสือจากอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถึงครูโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง แล้วนำ แบบสอบถามกลับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาคำนวณหาค่าทางสถิติ ผู้วิจัยนำ แบบสอบถามมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัสและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้วิธี- สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

2. สถิติเชิงพรรณนา(descriptive statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป โดยหาค่าร้อยละ (percentage) หาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

- 3.1 การทดสอบสมมติฐานความแตกต่างเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนขนาดกลางตามทัศนะของผู้บริหารและครู อำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ที่มีเพศต่างกัน ใช้สถิติ t-test (Independent Simplet-test)

- 3.2 การทดสอบสมมติฐานความแตกต่างเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนขนาดกลางตามทัศนะของผู้บริหารและครู อำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยวิเคราะห์ความ แปรปรวนทางเดียว (one way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 108 คน พบว่า แบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 20 ปีมากที่สุด รองลงมาคือ มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี และน้อยที่สุดคือ มีประสบการณ์ 10 - 20 ปี

2. ผู้บริหารและครูมีทัศนะต่อสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดกลางอำเภอลำ ทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการวัดประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียนรู้ รองลงมาคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การวิจัยเพื่อพัฒนา การศึกษา

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่มีเพศต่างกัน ต่อสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดกลางอำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศหญิงมีความคิดเห็นสูงกว่าเพศชาย ส่วนด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยี ทางการจัดการศึกษาไม่พบความแตกต่าง

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดกลางอำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

การอภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดกลางตามทัศนะของผู้บริหารและครู อำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา-ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 พบประเด็นสำคัญควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผู้บริหารและครูมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดกลางอำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ในภาพรวมรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของโรงเรียนก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้มีความเอาใจใส่ในการ การวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนมีการดำเนินการกำหนดระเบียบวัดและประเมินผลของสถานศึกษา การดำเนินการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล การดำเนินการด้านงานทะเบียนการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนตามระเบียบวิธีตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ การดำเนินการตัดสินและอนุมัติผลการเรียน

และการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกุลทรี พิกุลแกม (2551, หน้า 24 - 26) กล่าวว่า การวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา โดยสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล ประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงานนอกจากนี้ยังมีการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ซึ่งการวัดผลและประเมินผลการศึกษา เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนตลอดเวลา ครูสามารถนำผลการวัดและประเมินไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาในหลายๆลักษณะเพื่อค้นและพัฒนาสมรรถภาพของนักเรียน ดังนั้น การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จึงควบคู่ไปกับการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้และสอดคล้องกับการศึกษาของกฤษปกรณ์ ศาครและคณะ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ สำหรับครู โรงเรียนขนาดเล็ก* พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการจำเป็นได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและมีการพัฒนาสมรรถนะตามกระบวนการจัดการความรู้ ด้านความรู้และทักษะอยู่ในระดับมาก และมีการสนับสนุนอยู่ในระดับมาก

สำหรับด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาซึ่งผู้บริหารและครูมีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก แต่พบว่ามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูมีข้อจำกัดในเรื่องของการใช้เวลาในการปฏิบัติหน้าที่มีภาระงานด้านต่างๆ มากเกินไป จึงทำให้ครูผู้สอนต้องการเวลาศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลและดำเนินการในการทำวิจัย เพื่อให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ มีการนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ให้ความสำคัญกับการทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เทียมจันทร์ พานิชผลินไชย(2553, หน้า 6) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการวิจัยที่เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนการสอนของครูหรือพัฒนาผู้เรียนในทุกระดับ ครูผู้สอนสามารถดำเนินการวิจัยได้พร้อมๆ กับการปฏิบัติหน้าที่ในชั้นเรียน ไม่ต้องใช้เงินงบประมาณมากมาย ไม่ต้องเสียเวลามากนัก แต่ประโยชน์ที่ได้คุ้มค่า เป็นการพัฒนาครูไปสู่ครูวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนก็คือ การแก้ปัญหาและปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนนั่นเอง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านพบว่า

1.1 ผู้บริหารและครูมีทักษะต่อการบริหารวิชาการในโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการพัฒนาระบวนการ

เรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือมีการจัดการเรียนรู้โดยเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้โดยเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้คู่คุณธรรมซึ่งเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกภาคส่วนจะต้องร่วมแรงร่วมใจกันจัดกิจกรรมหลากหลายอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีวินัย มีคุณธรรม มีจริยธรรม มีจิตสำนึกสาธารณะ เคารพในกฎระเบียบ เพื่อยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข สอดคล้องกับแนวคิดของ ประพนธ์ จันทวิเทศ(อ้างถึงในฤกษ์ชัยเพ็ชรคง, 2558) ได้กล่าวถึงวิธีการบูรณาการความรู้ความคิดกับคุณธรรมว่าโดยหลักการแล้วควรให้ความสำคัญแก่ความรู้และคุณธรรมเท่าเทียมกันดังนั้นครูอาจสอนเนื้อหาสาระโดยใช้วิธีการต่างๆและใช้เทคนิคการสอดแทรกคุณธรรมเข้าไปโดยที่นักเรียนไม่รู้ตัวจนกระทั่งเกิดความซึมซาบเป็นธรรมชาติเช่นในการสอนเรื่องสิทธิหน้าที่และเสรีภาพทั้งของตนเองและผู้อื่นจะทำให้นักเรียนคิดแต่สิ่งที่ตนพึงจะได้รับหรือพึงมีตามกฎหมายแต่นักเรียนจะขาดคุณลักษณะในด้านคุณธรรมดังนั้นครูจึงควรสอนสอดแทรกคุณธรรมด้านต่างๆเช่นความรับผิดชอบความสามัคคีความเอื้ออาทรการช่วยเหลือกัน ความเมตตากรุณาตามความเหมาะสมเพื่อนักเรียนจะได้เป็น “ผู้มีความรู้คู่คุณธรรม” และสอดคล้องกับการศึกษาของ ปรานี จิตรรัตนพงษ์ (2551) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวพุทธวิธีเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ส่วนคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย และความกตัญญูกตเวที มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ส่วนความซื่อตรง ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ และด้านการมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดแต่ยังอยู่ในระดับมาก คือมีการวิเคราะห์ผลเพื่อประมวลปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูยังให้ความสำคัญกับวิเคราะห์ผลเพื่อประมวลปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้น้อยเกินไป ครูขาดการใส่ใจปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนหรือปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนแต่ละคน เช่นปัญหาอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของผู้เรียน ปัญหา ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำ ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานระดับชาติ สอดคล้องกับแนวคิดของตรีคุณ โพธิ์หล้า(2552, หน้า 3) กล่าวว่า นักเรียนขาดทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ไม่สามารถบูรณาการเชื่อมโยง ไปยังเนื้อหาสาระอื่นๆได้ครูไม่เข้าใจความ

แตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ครูขาดการบันทึกผลปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากระบวนการเรียนการสอน

1.2 ผู้บริหารและครูมีทักษะต่อการบริหารวิชาการในโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 7 ด้านการวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการออกหลักฐานแสดงการจบการศึกษาที่มีมาตรฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูให้ความสำคัญกับการออกเอกสารหลักฐานแสดงการจบการศึกษา เพื่อประโยชน์ในการสื่อความเข้าใจที่ตรงกันและส่งต่อ และเพื่อประโยชน์ในการควบคุมการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยซึ่งสอดคล้องกับการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด)

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดแต่ยังอยู่ในระดับมาก คือ ครูสามารถสร้างเครื่องมือวัด ประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูไม่ให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องมือวัด ประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งครูต้องเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนแต่ละคนและใช้การวัดประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงซึ่งสอดคล้องแนวคิดของชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์(2553, หน้า 2-3) กล่าวว่า การประเมินตามสภาพจริงเป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ใช้วิธีการที่หลากหลายเน้นการประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อนทักษะการทำงานความสามารถในการแก้ปัญหาและการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริงอยู่บนพื้นฐานของเหตุการณ์จริงในชีวิตจริงเน้นพัฒนาการที่ปรากฏให้เห็นทั้งในและนอกห้องเรียนโดยมีผู้เกี่ยวข้องในการประเมินหลายฝ่ายและเกิดขึ้นได้ในทุกบริบทเท่าที่จะเป็นไปได้รวมทั้งเป็นการประเมินที่มีลักษณะแบบไม่เป็นทางการ

1.3 ผู้บริหารและครูมีทักษะต่อการบริหารวิชาการในโรงเรียนขนาดกลางอำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 7 ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือมีการสนับสนุนให้ครูเลือกปัญหาการทำวิจัยตามความสนใจหรือความถนัดได้อย่างกว้างขวางทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการเลือกปัญหาในการทำวิจัยตามความสนใจหรือความถนัดของครูตัวอย่างเช่น การทำวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของอุไรรัตน์ ชนะบำรุง(2556, หน้า 3) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารการศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้ปรับปรุงการเรียนการสอนโดยใช้งานวิจัยในชั้น

เรียนที่แต่ละคนได้ศึกษามาใช้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนด้วย โดยให้ครูได้เผยแพร่ให้เพื่อนครูทราบเพื่อนำเอาผลงานวิจัยนั้น ๆ เป็นแนวทางในการแก้ไขพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นสอดคล้องกับการศึกษาของมัตติกา ฉัตรเงิน (2546) เรื่อง *การพัฒนาทักษะในด้านการอ่านระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2* พบว่า นักเรียนจำนวนหนึ่งมีการพัฒนาทักษะในด้านการอ่านดีขึ้นกว่าเดิม ด้วยวิธีการให้แรงเสริมโดยการชมเชยและให้ระยะเวลาในการฝึกทักษะการอ่านมากพอสมควร ดังนั้น นักเรียนจึงเกิดทักษะในด้านการอ่านโดยฝึกทักษะการประสมคำ พยัญชนะสระ ตัวสะกด และรูปวรรณยุกต์ ได้อย่างถูกต้อง โดยนำมาซึ่งการพัฒนาทักษะในด้านการอ่านได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้องเข้าใจมากยิ่งขึ้น

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดแต่ยังอยู่ในระดับมาก คือมีการสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครู ไม่ให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนไม่มีการวางแผนร่วมกันในการดำเนินการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเกษณี เทวาประดับ (2556) เรื่อง *การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพในด้านพัฒนาครูผู้สอน พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เสริมสร้างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดูแลสุขภาพและความปลอดภัยในชีวิต และประชาสัมพันธ์* พบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพทุกด้านอยู่ในระดับมาก

1.4 ผู้บริหารและครูมีทักษะต่อการบริหารวิชาการในโรงเรียนขนาดกลางอำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการจัดการศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือครูมีการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูมีการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของมนสิข สิริสมบุญ (2551, หน้า 2) กล่าวว่า การพัฒนานวัตกรรมการศึกษา (Educational Innovation) คือการกระทำให้มีการสร้างใหม่หรือการพัฒนาดัดแปลงจากสิ่งใดๆแล้วทำให้การศึกษาหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าเดิมทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนเปลี่ยนแปลงในการเรียนรู้เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็วมีแรงจูงใจในการเรียนทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดกับผู้เรียน สอดคล้องกับการศึกษาของปราโมทย์ พรหมจันทร์ (2556) เรื่อง *การพัฒนาความสามารถของครู*

ด้านการออกแบบและสร้างนวัตกรรมการศึกษาโดยใช้วิจัยเป็นฐาน พบว่า กระบวนการพัฒนาความสามารถของครูด้านการออกแบบและสร้างนวัตกรรมการศึกษาโดยใช้วิจัยเป็นฐานประกอบด้วย๔ขั้นตอนได้แก่ขั้นการออกแบบขั้นการพัฒนาขั้นการนำไปทดลองใช้และขั้นการประเมินผลโดยมีใบงานที่เป็นภาระงานเพื่อกำหนดกิจกรรมจำนวน๑๖ใบงานครูประเมินตนเองด้านความสามารถในการออกแบบและสร้างนวัตกรรมการศึกษาอยู่ในระดับปานกลางถึงมากครูมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมการฝึกอบรมอยู่ในระดับมากผลการสะท้อนคิดการเรียนรู้ของครูพบว่าครูส่วนใหญ่คาดหวังที่จะมีความสามารถในการผลิตสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอนได้ด้วยตนเองจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลครูได้รับความรู้ตามที่คาดหวังไว้และได้รับแนวคิดการออกแบบและสร้างนวัตกรรมการศึกษาที่เป็นระบบมากยิ่งขึ้นครูส่วนใหญ่ต้องการให้ผู้จัดการฝึกอบรมแจ้งทรัพยากรในการผลิตสื่อการเรียนการสอนในลักษณะคอมพิวเตอร์ช่วยสอนล่วงหน้าและจัดอบรมอย่างต่อเนื่องเพิ่มเทคนิคการจัดทำคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเกี่ยวกับรูปแบบที่จะนำไปใช้สอนจริงและสอนทฤษฎีการเรียนรู้เพิ่มเติมและครูส่วนใหญ่วางแผนที่จะนำทักษะและแนวความคิดในการออกแบบและสร้างนวัตกรรมการศึกษาไปพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายโดยใช้สื่อประสมเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาง่ายขึ้น

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดแต่ยังอยู่ในระดับมาก คือมีการจัดทำระบบสารสนเทศการเรียนรู้และมีการจัดทำทะเบียนสื่อและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูไม่ให้ความสำคัญกับการจัดทำระบบสารสนเทศการเรียนรู้ และไม่มีการจัดทำทะเบียนสื่อและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนสอดคล้องกับการศึกษาของพุนสวัศ จันทราวุฒิ(2557, หน้า 5-6) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความยืดหยุ่นสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ เรียนรู้จากสื่อการเรียนรู้อะไรก็ได้และแหล่งการเรียนรู้ทุกประเภท รวมทั้งจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชนและแหล่งอื่นๆ สื่อที่จะนำมาใช้ เพื่อจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูควรให้ความสำคัญคือ มีการวิเคราะห์ผลเพื่อประมวลปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากการวิเคราะห์ผลเพื่อประมวลปัญหาและอุปสรรคจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.2 ด้านการวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ครูควรสร้างเครื่องมือวัด ประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะผู้เรียนแต่ละคนมีความถนัดและ ความสามารถที่ไม่เหมือนกัน การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายจึงทำให้การวัด และประเมินผลเกิดประสิทธิภาพและนำผลจากการวัดและประเมินผลไปใช้ให้เกิดประโยชน์

1.3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ครูควรมีการสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการ จัดการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนเป็นการสร้างความร่วมมือในการจัดการศึกษาที่เข้มแข็งเพื่อพัฒนา งานวิชาการให้บรรลุวัตถุประสงค์

1.4 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการจัดการศึกษา ครูควรมีการจัดทำ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้และมีการจัดทำทะเบียนสื่อและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายขอบเขตของการศึกษาสภาพของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนทุกขนาด ในอำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 เพื่อจะได้ ข้อมูลที่หลากหลายขึ้น

2.2. ควรทำงานวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โดยใช้วิธีการ สัมภาษณ์หรือสนทนา

บรรณานุกรม

กฤษปกรณ์ สารและคณะ.(2557).รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและ

ประเมินผลการศึกษา โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ สำหรับครู โรงเรียนขนาดเล็ก.

สืบค้นเมื่อ 21 มีนาคม 2560,

จาก : [//www.tci-thaijo.org/index.php/JSSRA/article/download/26281/22310](http://www.tci-thaijo.org/index.php/JSSRA/article/download/26281/22310)

เกษณี เทวาประดับ.(2556).การพัฒนา รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคี-

เครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ.สืบค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2560,

จาก : www.vcharkarn.com/blog/116995

เทียมจันทร์ พานิชผลินไชย.(2553).การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.สืบค้นเมื่อ

27 มีนาคม 2560,จาก : office.nu.ac.th/edu_teach/ASS/Download/n-การวิจัย- อ.เทียม
จันทร์.pdf

จิตวิสต์ สุขป้อม.(2558).การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวพุทธ-

วิธีเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรม ของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.สืบค้นเมื่อ 3 เมษายน 2560

จาก : www.tci-thaijo.org/index.php/jkbu/article/view/2526

นิลวรรณ วัฒนา.(2556).การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา

ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี. สืบค้นเมื่อ 3
เมษายน 2560,

จาก:ir.swu.ac.th/xmlui/bitstream/handle/123456789/4029/Ninlawan_W.pdf?sequence

ปราโมทย์ พรหมจันทร์.(2556).การพัฒนาความสามารถของครูด้านการออกแบบ

และสร้างนวัตกรรมการศึกษาโดยใช้วิจัยเป็นฐาน.สืบค้นเมื่อ 2 เมษายน 2560

จาก : https://tci-thaijo.org/index.php/EDUCU/article/viewFile/26931/22853

พูนสวัสดิ์ จันทราวุฒิ.(2553).การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้.สืบค้นเมื่อ 4

เมษายน 2560, จาก : data.boppobec.info/emis/news/File/20151106102432.docx

เพ็ญศรี ศรีสวัสดิ์และคณะ.(2553). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดสื่อประสม

ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตวิชาการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขต
สุพรรณบุรี.สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2560,

จาก : www.tahper.or.th/2553Copy%20of/03/3.../10-5%20เพ็ญศรี%20%20ศรีสวัสดิ์.d

มัตติกา จัตรเงิน.(2546).การพัฒนาทักษะในด้านการอ่านระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2.

สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2560,

จาก : www.banhuakhua.ac.th/banhuakhua/file_editor/luna-research.doc

สุบิน ยุระรัช.(2556).ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลของวิธีการสอนแบบเน้นมนโนทัศน์ที่มีต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา EDA713 สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางการบริหาร
การศึกษาจากการศึกษา.สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2560,

จาก : <https://www.spu.ac.th/tlc/files/2013/05/พศ.ดร.สุบิน-EDA713-ปี55.pdf>

ฤกษ์ชัย เพ็ชรคง.(2558).การจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างให้เกิดคุณธรรม

จริยธรรม.สืบค้นเมื่อ 21 มีนาคม 2560,จาก :

www.rtc.ac.th/www_km/03/0314/0314241153.pdf